

Verksamhetsberättelse 2021

t.o.m. sept – 21

**Bohusläns
hembygdsförbund**

Coronapandemin har präglat även detta verksamhetsår. Fysiska träffar, möten, kurser m.m. har nästan uteslutande ersatts av digitala sådana, vilket fungerar allt bättre och bättre. Under året kunde Bhf dela ut stödpengar till tjugo medlemsföreningar tack vare att HembygdVäst – hembygdsförbunden i Västra Götaland – fick ett krisstöd från Västra Götalandsregionen med anledning av pandemin.

Bhfs styrelse har haft fem styrelsemöten t.o.m. sept och arbetsutskottet har haft fem möten. Styrelseledamöter ingår i arbetsgrupper, nätverk och andra sammanhang.

Bhfs kansli. Bhfs kanslist, Unni Andersson, gick i pension våren 2020. I Bohusarvet 2021:3 finns en artikel där Unni berättar om sin tid som Bhfs kanslist.

Fokusområden 2021-2023: Landskap, Samlingar, Bohuslän kring 1658 och Maritimt kulturarv, varav de två sistnämnda är nya fokusområden. Arbetsgrupper finns för varje fokusområde.

Landskap

Bhf verkar för att medlemsföreningarna ska bli mer aktiva i frågor som rör landskaps- och samhällsförändringar, detta sker i projekten Allt berättar historia och Hembygden i landskapet, läs vidare nedan. Projekten utgår från Europeiska Landskapskonventionen. Genom att föreningarna blir mer synliga i dessa sammanhang blir de än mer angelägna och värdefulla i lokalsamhället, t.ex. som resurs för kommunen i samhällsplaneringen.

Samlingar

Kulturarvsföreningar med sina samlingar av föremål, bilder och arkiv samt immateriellt kulturarv som berättelser, kunskap om hantverk och traditioner, utgör vårt gemensamma minne och är en del av vårt kulturarv. Bhf arbetar för att fler ska få tillgång till denna kunskapsbank, bl.a. genom att samlingar organiseras, digitaliseras och blir tillgängliga för och upptäcks av fler och används i nya sammanhang.

Bohuslän kring 1658

Landskapets historia århundradena före försvenskningen 1658 är lite utforskad. Bhf vill lyfta denna tidsperiod i Bohuslän och berätta om människor, platser och händelser. Under några år har temat uppmärksammats i förbundets tidskrift Bohusarvet och nu vill Bhf ta ett steg till och initiera vidare utforskande av tidsperioden och knyta samman personer som är intresserade av temat för att mer kunskap om tidsepoken ska samlas och göras tillgänglig. En arbetsgrupp har bildats som arbetar med frågan.

Maritimt kulturarv

Bohuslän är ett landskap präglat av havet och kusten, även om landskapet också består av inland, skog och fjäll. Bhf vill lyfta det maritima kulturarvet och berätta om hur livet vid havet präglat människorna i Bohuslän, vilket fått sitt uttryck i föremål, hantverk, traditioner, kunskap, berättelser m.m. Bhf vill också knyta dåtiden med nutiden inom detta område.

Glimtar från året som gått (t.o.m. sept -21)

Dialog medlemsföreningar

Under året har en arbetsgrupp arbetat fram ett förslag kring Bhf-kontakt och kretsorganisationen, förslaget har skickats till medlemsföreningarna för kommentarer.

Kretsträffar. P.g.a. pandemin har kretsträffar skett i digital form, bl.a. har Orust hembygdsråd, medlemsföreningarna i Stenungsund och på Tjörn haft flera digitala kretsträffar. I samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan har träffar för föreningar

erbjudits under ett antal tillfällen under året tillsammans med Dalslands fornminnes- och hembygdsförbunds medlemsföreningar.

Kurser och projekt m.m.

Bhf arrangerade kursen I förening – roller, ansvar och uppgifter som förtroendevalda i förening har – i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan, kursen var digital. Under året har Sveriges hembygdsförbund och Prisma Västra Götalands – där Bhf är en av kärnaktörerna – arrangerat en mängd digitala kurser, träffar osv. och dessa har erbjudits Bhfs medlemsföreningar.

Kulturarvet som besöksmål. Under året har åtta föreningar i Västra Götalandsregionen, varav tre är medlemmar i Bhf, deltagit i projektet som syftar till att kulturarvsföreningar skapar nya upplevelser och erbjudande till besökare utifrån målgruppsanalyser och rådande trender i besöksnäringen; kulturarvsföreningarnas besöksmål bidrar till attraktiva platser och kulturarvsföreningarna som en aktiv aktör i besöksnäringen. Processen leds av delar av Prismas kulturturismgrupp där Bhfs kulturarvskonsulent ingår. Projektet har fått stöd från Västra Götalandsregionen.

Hembygden i landskapet. Projektet drivs av hembygdsförbunden i regionen tillsammans med Förvaltningen för kulturutveckling. Fokus är landskapet i dåtid, nutid och tillsammans med unga, i framtiden. Fyra av de deltagande föreningarna i projektet är medlemmar i Bhf.

Projektet har fått stöd från Västra Götalandsregionen.

Kurs i slipelie. Bhf arrangerade tillsammans med Bokenäs hembygdsförening, Bohusläns museum och Studieförbundet Vuxenskolan kurs i juli med ett tjugotal deltagare. Kursledare var Kjell "liemannen" Gustafsson från Kronobergs hembygdsförbund. Rosengren.

Skagerraks kapare. I samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och Lysekils kommun utvecklas det nära tioåriga samarbetet Havet förenar med att omvandla utställningen Svarta Örnen till en vandringsutställning, Skagerraks kapare, med tillhörande aktiviteter för främst målgruppen barn och unga. Kulturarvsföreningar kan låna utställningen och Studieförbundet Vuxenskolan är resurs för aktiviteter. Under sommaren visades utställningen hos Svenneby hembygdsförening.

Bohusläns seglande kulturarv – skutor, skolor och skärgård. I samverkan med Bohusläns museum och författaren till boken M/S Atene, Susanna Leibovici, initierades projektet som syftar till att skapa generationsmöten mellan unga på högstadiet och aktiva i skutföreningar; att unga får upptäcka och uppleva skutor och segling samt maritimt kulturarv samt skapa möjligheter för ett långsiktigt samarbete mellan skolorna och kulturarvsföreningarna för att skapa förutsättningar för elevers tillgång till dessa, samt för att bidra till föreningarnas fortsatta existens i Bohuslän.

Glimtar från året som gått (t.o.m. sept -21)

Tema demokrati

Under året uppmärksammades att det är 100 år sedan demokratis genombrott i Sverige, och Bhf delaktig i Bohusläns museums projekt MOD2021 och flera av Bhfs medlemsföreningar är engagerade i. Bhfs medlemsföreningar kommer få tillgång till en affischutställning och tips kring att lyfta den ideella föreningen som ett exempel på demokrati och att berätta om personer på platsen som arbetat/arbetar med demokrati på olika sätt.

Inom Prisma VG* arrangerades aktiviteter på temat, bl.a. två digitala föreläsningar med Gunnar Wetterberg och Sofia Näsström och på prismavg.se är demokrati ett av temana.

Tema unga och hembygden

Från dinosaurer till mormor-från baktid till framtid. Projektets syfte är att inspirera till fler inslag av kulturarv i förskolan och samverkan mellan förskola, museum och kulturarvsföreningar. En metod har utvecklats som innehåller besök i förskolor av förening; besök i en kulturmiljö/alternativ lärmiljö med prova-på-sysslor som förr i tiden; samt utställningar. Övergripande teman är hållbarhet och återbruk. En inspirationsskrift och ett tipshäfte har producerats och projektet var en av tre finalister i Fuism – föreningen för pedagogisk utveckling i svenska museers – Årets pedagogiska projekt. Under året skapades filmer om projektet och aktiviteter för barn utifrån metoden arrangerades hos Svenneby hembygdsförening.

Ytterligare verksamhet

*Prisma Västra Götaland: ett samverkansprojekt mellan ideella och offentliga kulturarvsaktörer i Västra Götaland där bl.a. Bhf är av kärnaktörerna. Prismavg.se är en digital arena för berättelser om människor, platser och händelser från 1850 från till idag. Bhf deltar i Prismas arbetsgrupper Kulturturismgruppen och Samverkansgruppen. Under året arrangerade Prisma en mängd kurser och andra aktiviteter för föreningar.

Bohusarvet utkommer med fyra nummer om året, i år är temat demokrati i alla nummer. Redaktionsrådet träffas fyra gånger och består av Anna Olsson, redaktören för Bohusarvet Marika Russberg och Lars Rydbom.

Årets hembygdsbok, hembygdsskrift och Övriga publikation utses varje år bland publikationer som Bhfs medlemsföreningar utgett eller varit delaktiga i utgivningen av. Jury 2021: Gun Jarnedal, styrelseledamot Bhf, Gunnar Malm, f.d. ordf. Bhf samt Bhfs kulturarvskonsulent Marika Russberg.

Årets hembygdsbok m.fl. presenteras vid Bhfs årsstämma.

Bhfs internetbokhandel - Hembygdslitt.se. Här har medlemsföreningar möjlighet att marknadsföra och sälja sina publikationer. Föreningar som medverkar med publikationer på Hembygdslitt.se har också en presentation av föreningen och dess verksamhet här. Under pandemin ökade först försäljningen på Hembygds litteratur för att sedan sjunka och diskussioner om nedläggning av bokhandeln pågick under året, vilket resulterade i nedläggning efter nära 10 år.

Upptäck ditt smultronställe. Vartannat år trycker Bhf en broschyr med detta namn där medlemsföreningarna presenteras med bild samt är utmärkta på en karta. Syftet är att synliggöra medlemsföreningarna som besöksmål. Broschyren finns tillgänglig hos medlemsföreningarna, på turistbyråer, på Bohusläns museum m.fl. platser.

Digitala nyhetsbrev skickas ca 1 gång/månad till medlemsföreningarna. Nytt för i år är tematiska nyhetsbrev/tipsblad kring olika ämnen.

Hus med historia, ett samverkansforum för frågor kring kulturmiljö som Bhf ingår i. Under året har fokus varit kvarnar, gruppen skapade Facebookgruppen Kvarnar i väst för dialog med kvarnintresserade; arrangerade Öppen kvarn för Kvarnar i väst, i april i två kvarnar i Västergötland och i september i två kvarnar i Dalsland.

Gustafsbergsdagarna. Bhf är en av arrangörerna till Gustafsbergsdagarna där badorten anno 1899 gestaltas genom dramatiserade vandringar, musik, dans och mycket mer. I år kunde arrangemanget äga rum trots pandemin och dagarna hade många besökare.

Årets slätterängsskötare. Bhf har en representant i arbetsgruppen som leds av länsstyrelsen. Varje år utser gruppen en person eller förening till Årets slätterängsskötare.

/Styrelsen för Bohusläns hembygdsförbund